

Postadres:
Postbus 2
7740 AA Coevorden
Telefoon 14 0524
Fax 0524-598555
info@coevorden.nl
www.coevorden.nl

Bezoekadres:
Kasteel 1
7741GC Coevorden

Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat (Mijnbouw)
T.a.v. staatssecretaris H. Vijlbrief
Postbus 20401
2500 EK DENHAAG

Uw bericht

Afdeling/Team Omgevingsontwikkeling

Behandeld door E. ten Hove

Kenmerk

Bijlage(n)

Coevorden

14 mei 2024

Verzenddatum: 16 MEI 2024

Onderwerp

Advies omgevingsvergunning voor de locatie SCH-313

Geachte staatssecretaris,

Op 26 maart 2024 ontvingen wij uw adviesverzoek voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de mijnbouwinrichting Schoonebeek-313 (SCH-313). Het adviesverzoek heeft uw zaaknummer IV-57173. Het betreft een aanvraag voor de aanleg van infrastructuur voor de injectie van productiewater van oliewinning op locatie SCH-313. U verzoekt ons om voor 10 mei 2024 advies uit te brengen. Wij maken graag gebruik van deze gelegenheid.

De hervatting van de oliewinning in Schoonebeek kan naar ons oordeel alleen plaatsvinden onder de voorwaarde dat dit veilig en verantwoord gerealiseerd kan worden. Wij wijzen u er, wellicht ten overvloede, nogmaals op dat wij van u verwachten dat u deze aanvraag beoordeelt met een integrale blik en alle aspecten, zoals benoemd in het gebiedsproces, meeneemt.

Aanleiding

Op 30 november 2023 heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij u ingediend voor de locatie SCH-313 aan de Katshaarweg te Coevorden. De vergunningaanvraag betreft het in werking hebben en het veranderen van een mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Tevens is het onderdeel 'bouwen' aangevraagd en hangt het 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' onlosmakelijk samen met dit bouwen.

De vergunningaanvraag betreft een veranderingsvergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De NAM is voornemens om op de bestaande mijnbouwinrichting SCH-313 twee nieuwe waterinjectieputten te boren en twee waterinjectiepompen te plaatsen inclusief bijbehorende leidingen en installaties. De injectieputten worden afgewerkt en ingericht ten behoeve van toekomstige waterinjectie afkomstig van oliewinning.

Aanvraag omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan

Inrichting SCH-313 is vergund voor de bestaande activiteiten aardgaswinning en -behandeling en waterverzameling- en waterbehandeling conform de vigerende vergunningen. Deze activiteiten passen binnen de op de inrichting SCH-313 van toepassing zijnde enkelbestemming 'Bedrijf – Mijnbouw' conform het vigerende bestemmingsplan. De voorgenomen verandering van de inrichting SCH-313 voor het injecteren in de diepe ondergrond past niet binnen de enkelbestemming 'Bedrijf – Mijnbouw' conform het vigerende bestemmingsplan. Binnen de regels van de enkelbestemming 'Bedrijf – Mijnbouw' (Artikel 8) en de Algemene afwijkingsregels (Artikel 40) van het bestemmingsplan zijn geen afwijkingsmogelijkheden voor de voorgenomen verandering van het injecteren van injectiewater op de inrichting SCH-313 opgenomen om met een omgevingsvergunning binnenplannen te kunnen afwijken van de bestemmingsplanregels.

Zaaknummer: 21501-2024

Als binnenplans afwijken niet mogelijk is, bestaat de mogelijkheid om met een omgevingsvergunning buitenplans af te wijken van het vigerende bestemmingsplan. Voor een aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse afwijking is de uitgebreide procedure van toepassing. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het buitenplans afwijken is een verklaring van geen bedenkingen benodigd van onze gemeenteraad. Als uit onze beoordeling blijkt dat de aanvraag conform een goede ruimtelijke ordening is, zijn wij voornemens onze gemeenteraad voor te stellen om deze ontwerp-verklaring van geen bedenkingen aan u af te geven. Naar verwachting zal de gemeenteraad in haar vergadering van 18 juni 2024 hierover een besluit nemen.

Gebiedsproces Schoonebeek

De hervatting van de oliewinning Schoonebeek ligt gevoelig, daarom bent u een gebiedsproces gestart. "Vergunnen" is een van de pijlers in dit gebiedsproces. Voor het kunnen hervatten van de oliewinning en voor het verwerken van het productiewater is het verlenen van een aantal vergunningen noodzakelijk. Naast het voorliggende adviesverzoek SCH-313 zijn voor dit project twee andere belangrijke vergunningen in procedure. Eerder, namelijk in ons advies over het Winningsplan, hebben wij ons ook uitgesproken over de bij u aangevraagde Wabo-vergunning voor de locatie SCH-447. Deze locatie ligt in de gemeente Emmen en was daar voor advies voorgelegd. De reden dat wij u ook over deze aanvraag hebben geadviseerd, is dat de activiteiten die vergund worden met het Winningsplan Schoonebeek Gas én de Wabo-vergunning voor SCH-447, direct verband houden met de injectie van het productiewater in het deels onder onze gemeente gelegen gasveld Schoonebeek.

Wij hebben aangegeven dat het uitsluitend bieden van de mogelijkheid om te adviseren over de Wabo-vergunningverlening voor de locatie in onze gemeente (SCH-313) voelde als mosterd na de maaltijd, omdat deze vergunningaanvraag immers later in het proces was voorzien. Overigens hebben wij u aangegeven kennisgenomen te hebben van de reactie die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen heeft gegeven en hebben aangegeven hierbij aan te sluiten. Aanvullend daarop hebben wij aangegeven er zonder meer vanuit te gaan dat u de door SodM geadviseerde vergunningvoorschriften overneemt en wanneer u onverhoopt anders zou gaan besluiten, wij dan overwegen te komen met een nadere reactie. Dit standpunt nemen wij nog steeds in.

Wij bezien de verschillende vergunningaanvragen bestuurlijk in onderlinge samenhang: de vergunningaanvragen voor locaties SCH-447 en SCH-313 vragen om een samenhangende integrale beoordeling met de aanvraag van het gewijzigde winningsplan. Wij zonden u ons advies inzake het winningsplan Schoonebeek-Gas op 21 maart 2024, met daarin opgenomen ons advies voor de locatie SCH-447 (zaaknummer 18018-2024).

Kern van onze adviezen is steeds geweest dat de oliewinning alleen kan plaatsvinden onder de voorwaarde dat dit veilig en verantwoord kan plaatsvinden voor mens en milieu.

Advies

Wij adviseren in uw vergunningvoorschrift expliciet op te nemen om de gewijzigde ingebruikname van SCH-313 (i.e. het injecteren van productiewater middels de nieuw te boren injectieputten) pas te laten starten als het winningsplan definitief gewijzigd is.

De voorliggende aanvraag maakt de aanleg van infrastructuur voor de injectie van productiewater van oliewinning op locatie SCH-313 mogelijk. Daarnaast bevat de aanvraag informatie die specifiek van toepassing is op de gebruiksfase, zoals een Bodem Risico Analyse, Eural toetsing, het Waterinjectie protocol, WMP 2023 en informatie over mijnbouw hulpstoffen. Dit zijn aspecten die relevant zijn voor de diepe ondergrond. Daarom vinden we het essentieel dat het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en TNO-AGE om advies gevraagd worden. Wij hebben de adviezen van SodM en TNO-AGE nog niet ontvangen. Wij behouden ons het recht voor om ons bestuurlijke standpunt, zoals we dat innemen in dit advies, te herzien als de onafhankelijke deskundige adviezen van SodM en TNO-AGE, ons hiertoe aanleiding geven. Overigens verwachten wij zonder meer dat u de adviezen van deze onafhankelijke en deskundige organisaties overneemt.

In de aanvraag wordt door de NAM aangegeven dat veel van de voorgenomen activiteiten in de gebruiksfase vergelijkbaar zijn met de voorgenomen activiteiten op SCH-447 (bijvoorbeeld de gehanteerde grenswaarden van stoffen in het injectiewater). Het SodM en TNO-AGE gaven voor de verandervergunning SCH-447 en de aanvraag wijziging winningsplan Schoonebeek-Gas al een integraal advies af. Wij gaan er van uit dat de voorliggende aanvraag omgevingsvergunning SCH-313 ook door hen integraal getoetst wordt.

De Bodem Risico Analyse geeft aan dat er een verwaarloosbaar bodemrisico is, indien er voor de te installeren onderdelen wordt voldaan aan alle genoemde voorzieningen en maatregelen. Tevens wordt aangegeven dat de waterinjectiestroom onder het Eural kan worden geclassificeerd als "niet-gevaarlijke

afvalstof". Toch adviseren wij u kritisch te kijken naar de voorgestelde "voorzieningen en maatregelen" en monitoring. Omdat het op deze locatie om grote volumes te injecteren water gaat (de verwachting is 3.500 m³/dag) kunnen incidenten namelijk mogelijk toch voor bodemrisico's zorgen. Wij adviseren u dan ook dringend om, net als in de huidige injectievergunning voor de verwerking van productiewater in Twente, in de voorliggende vergunning een voorschrift op te nemen dat de verwerking van productiewater periodiek geëvalueerd wordt.

Zorgen om schade

Wij merken dat bewoners nog vele vragen en grote zorgen hebben over de afhandeling van eventuele schade. De recente aardbeving bij Emlichheim (Duitsland), vlak over de grens bij Schoonebeek, heeft hiertoe bijgedragen. Het SodM heeft u in haar advies over het winningsplan Schoonebeek-Gas gevraagd om de NAM op te dragen de effecten van bodemdaling door winning uit de velden aan de Duitse zijde van de grens mee te nemen in de berekeningen. De aardbeving bij Emlichheim geeft aan dat het niet onterecht is om alle bekende effecten van winning vlak over de grens te beoordelen voordat er vergunningen worden afgegeven. Daarnaast zouden wij het waarderen als u duidelijkheid kunt geven over de afhandeling van eventuele schade (en aansprakelijkheid) als er zich nieuwe incidenten aan Duitse zijde voordoen. Zo willen wij graag antwoord op de vraag of de oliewinning aan Nederlandse zijde gestopt wordt als er zich bij de winning uit het Duitse deel van het Schoonebeek olieveld een aardbeving met magnitude 3.0 of hoger voordoet, zoals in Nederland inmiddels afgesproken is. Wij dringen er bij u op aan hier vooraf duidelijkheid over te verschaffen.

Het verheugt ons te vernemen dat de Commissie Mijnbouwschade (CM) aangekondigd heeft meldingen van schade op Nederlands grondgebied, als gevolg van mijnbouw in het buitenland, in behandeling te zullen nemen. Echter, het mandaat van de CM stopt bij de Nederlandse grens. Wij adviseren u om na te gaan of de CM mandaat kan krijgen om voor een gedupeerde ook het tweede deel van ontzorgen en schadeafhandeling op zich te nemen, namelijk het aansprakelijk stellen van een niet-Nederlandse veroorzaker.

Voor inwoners van Drenthe is het nog steeds onduidelijk waar zij terecht kunnen met schademeldingen. Ten aanzien van de genoemde zorgen over de afhandeling van eventuele bevingsschade roepen wij u nogmaals en met nadruk op tot het oprichten van één loket voor het melden van (gebouw)schade, waarin de Commissie Mijnbouwschade en het Instituut Mijnbouwschade Groningen samen meldingen ontvangen. Wij vinden het van groot belang dat onze inwoners niet in gecompliceerde juridische trajecten terechtkomen. Schadeafhandeling moet milder, makkelijker en menselijker worden.

Tot slot

Heldere en proactieve communicatie over alle aspecten van deze gaswinning is een taak voor zowel uw ministerie als de NAM. Dit hebt u ook verwoord in uw Contourennota wijziging Mijnbouwwet. Wij roepen u daarom op vooral actief te blijven bij het ontzorgspoor en, voor zover er nog onbeantwoorde vragen zijn, hierop in te gaan. Het gaat immers niet alleen om de feitelijke veiligheid, maar ook om de beleving daarvan.

Wilt u bij vervolgcorrespondentie het zaaknummer 21501-2024 vermelden.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Coevorden,
de secretaris

K.M. Cornelissen

de burgemeester

R. Bergsma